

Rohusilo tegemise optimaalse aja info 13. juuni analüüside alusel

Heintaimede I niite sileerimine on lõpusirgel

Keskmine õhutemperatuur oli 14-18 kraadi ja haljasmassi närvutamise tingimused olid head. Nädalaga lisandus efektiivsete temperatuuride summale 77-90 kraadi ja 12. juuniks oli see Pärnus 319, Valgas 317, Viljandis 308, Kuressaares 304, Jõgeval 294, Kuusikul 289 ja Sakus 264 kraadi. Eelnevat arvestades on suures osas Eestis kogunenud ka hilistele liikidele silotegemise optimaalseks ajaks vajalik soojussumma. Vaid Jõgeval ja Põhja-Eestis jääb punasele ristikule vajalikust soojusest väheseks.

Paljudelt proovide võtmiseks valitud põldudelt on rohi niidetud ja sileeritud. Segukülvide massi juurdekasv oli märkimisväärne (nädalaga kuni 1,24 t/ha) ja kõrguskasv hoogne (13-29 cm). Väetatud segukülvide massi juurdekasv oli suurem (nädalaga KA 0,5-1,24 t/ha), väetamata segukülvidel oli juurdekasv 0,3-0,83 t/ha KA. Kõrrelised olid loomisfaasis, kuid varajane punane ristik ei olnud veel õienuttide moodustumise faasi. Kõrreliserohke rohi on vananemas ja toiteväärtus langustrendis, rohuproovides tõusis kuivainesisaldus üle 20%. Tehtud analüüsides selgus, et kõrreliserohkete heintaimede ja kõrreliste-liblikõieliste segukülvide seeduvus on vähenenud piinormi lähedale (65%) ja metaboliseeruva energia sisaldus oli 9,9-10,7 MJ/kg KA. Instituudi varasematest uurimustest on selgunud, et efektiivsete temperatuuride summa suurenemisel 10 kraadi võrra väheneb I niite kasvuperioodil kuivaine seeduvus varasel punasel ristikul 0,33%, lutsernil 0,41% ja kõrrelistel 0,55% võrra. Proteiinisaldus oli eelmisel nädalal veel suhteliselt kõrge (üle 15%) v.a Viljandis, kuid vähenes keskmiselt 0,4% (0,06-0,6%) võrra päevas. Kõrreliste kiusisaldus (raku kestaaine NDF%) ei ületanud piirväärtuse (55%) taset, seedumatu (ADF) kiusisalduse suurenemine oli maksimaalselt 1% päevas, kuid jäi piirväärtusest alla poole.

Enamus tootjaid on sileerimist edukalt lõpetamas ja järgmisel nädalal võtame proovid vaid Saku ja Jõgeva katsetelt.

Kasutatud on Laine ja Vello Kepparti *Looduskalendri* (<https://www.looduskalender.ee/n/>) ja *Riigi ilmasteenistuse* (<http://www.ilmateenistus.ee>) andmeid.

Eesti Taimekasvatuse Instituudi teadurid Sirje Tamm, Priit Pechter ja Heli Meripõld